

Inventarisatielijst WOO Omgevingswet

Categori	Naam document	Beoordeling	WOO lakgronden
1 notulen	1 20230223 VERSLAG BO KE 23 februari 2023	deels openbaar	art. 5.1 lid 2 sub e, deels buiten reikwijdte
2 notulen	2 20230531 VERSLAG BO KE 31 mei 2023	deels openbaar	art. 5.1 lid 2 sub e, deels buiten reikwijdte
3 notulen	3 stukken 8 september 2023	deels openbaar	art. 5.1 lid 2 sub e, deels buiten reikwijdte

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

VERSLAG

Bestuurlijk Overleg Klimaat en Energie – 23 februari 2023

Voorzitter

Rob Jetten (minister K&E)

Deelnemers (exclusief
ambtelijke ondersteuning)

art. 5.1 lid 2 sub e (UvW), art. 5.1 lid 2 sub e (UvW),
(VNG), art. 5.1 lid 2 sub e (VNG), art. 5.1 lid 2 sub e (IPO),
(IPO), art. 5.1 lid 2 sub e (IPO), Hugo de Jonge (minister VRO)
en art. 5.1 lid 2 sub e (NBNL).

Secretaris

art. 5.1 lid 2 sub e (EZK) / art. 5.1 lid 2 sub e (EZK)

Vergaderdatum en -tijd

23 februari 2023, 13.00-14.00 uur.

1. Opening en mededelingen (13.00-13.10 uur)

buiten reikwijdte

buiten reikwijdte

4. Voorkeursvolgorde zon op land (13.20-13.30 uur) – ter bespreking

Bespreekpunten:

- Welke verbeteringen zijn nodig op het brede pakket om de RES-doelstellingen te behalen conform de voorkeursvolgorde zon en hoe kan normering van toegevoegde waarde zijn in de bredere aanpak op de gehele voorkeursvolgorde zon?
- Hoe kunnen we samen optrekken in een interbestuurlijk traject om te komen tot verdere normering op de voorkeursvolgorde zon?

Bijlage 4 - Gespreksnotitie normering voorkeursvolgorde zon BO K&E

Verslag

- o Minister K&E: Leidt in afgelopen jaar samen met minister VRO een eerste brief over zon op land te hebben gestuurd en van plan is dit jaar een tweede brief te sturen.
- o Minister VRO: In de eerdere zonnebrief hebben we ons voorgenomen dat we de voorkeursvolgorde zon gaan normeren. Er lopen nu gesprekken hoe we dit het beste kunnen doen. In dit gezelschap zoeken we verdere precisie en benoemen we de schuulpunten. Een aantal opmerkingen:
 1. Constateert dat het aansporen van boeren tot een nieuw verdienmodel, in veel gevallen leidt tot een keuze voor zon op land. We moeten voorkomen dat dit doorslaat.
 2. Veel protest tegen wind op land. Een alternatief is zon op land.
 3. Ziet veel potentieel voor grootschalig zon op land, bijvoorbeeld op daken en parkeerplaatsen. We onderzoeken hoe dit sneller kan,
 4. Vraag is hoe we willen en kunnen komen tot nadere normering, waarbij van belang is dat netbeheerders en RES'en ermee uit de voeten kunnen.
- o art. 5.1 lid 2 sub e (VNG): Er is een vorm van normering nodig. Aandachtspunten daarbij:
 - Herkent niet dat grootschalig zon op land zonder sturing en ongebreideld gebeurt. De noodzaak om dat tegen te gaan herkennen wij dus niet. Het lokale beleid gaat hier op dit moment goed mee om.

- Er moet ruimte blijven voor een combinatie van zon en wind op land.
- Andere randvoorwaarden zoals SDE-regelingen en netcongestie moeten voldoende worden aangepakt en verzorgd.
- **art. 5.1 lid 2 sub e** (IPO): Zien noodzaak van vorm van normering, maar er moet voldoende ruimte blijven voor provincies om zelf keuzes te maken, zeker met het veranderende landschap komende jaren. Normering moet zo min mogelijk in de weg staan bij gebiedsspecifieke afwijkmogelijkheden. Daarbij ziet IPO vooral suboptimale keuzes uit het verleden, niet per sé van nu.
- **art. 5.1 lid 2 sub e** (NBNL): Netcongestie is een belangrijk onderdeel van dit gesprek. Het zou goed zijn als opwek en afname met elkaar gecombineerd worden. Grootschalige zonprojecten in een afgelegen gebied zijn zwaar voor onze infrastructuur. Grootschalig zon op land gaat misschien niet al te vlot, maar kleinschalig zon op land gaat heel hard. Van belang om ook te kijken naar het kleingebruiksegment dat een relatief groot beslag legt op onze infrastructuur.
- Minister K&E:
 - Wat betreft grootschalig zon op dak samen met I&W aan het kijken wat de mogelijkheden zijn op rijksterrein, mogelijk in combinatie met laadinfra.
 - Erkent dat suboptimale keuzes vooral uit het verleden stammen, maar ziet ook meerwaarde van formaliseren van wat medeoverheden al doen zodat het geborgd wordt de komende jaren.
- Minister VRO: We creëren problemen in de toekomst als we niet genoeg normeren. De makkelijke oplossingen zijn al doorgevoerd, zoals zon op nieuwe utiliteitsbouw. Zon neerleggen op bestaande gebouwen is moeilijker, zeker politiek. Mogelijk gaat de EBD daarbij helpen. Het punt over netcongestie is terecht; eventueel moeten we daarom kijken naar een terbeschikkingstellingsmodel. Er zijn hier veel accentverschillen besproken. We gaan om tafel om te bespreken hoe we de normering het beste en meest praktisch kunnen vormgeven.
- **art. 5.1 lid 2 sub e** (IPO): Wij gaan graag het gesprek aan, maar we moeten ons realiseren dat we geen landelijke norm nodig hebben om ongewenste projecten te verbieden: het huidige instrumentarium biedt al genoeg mogelijkheden.
- Minister VRO: Het lijkt mij wel zinnig om landelijk te normeren. Vooral vanwege duidelijkheid en voorspelbaarheid van het beleid.
- Minister K&E: Dit is een concreet ontwerp dat wij gezamenlijk nog eens gaan bespreken in Q2 van dit jaar. Er komt een tweede zonnebrief en we nemen jullie input mee.

buiten reikwijdte

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

VERSLAG

Bestuurlijk Overleg Klimaat en Energie – 31 mei 2023

Voorzitter	Rob Jetten (Minister K&E)
Deelnemers (exclusief ambtelijke ondersteuning)	art. 5.1 lid 2 sub e (UvW), art. 5.1 lid 2 sub e (UvW), art. 5.1 lid 2 sub e (VNG), art. 5.1 lid 2 sub e (VNG), art. 5.1 lid 2 sub e (IPO), art. 5.1 lid 2 sub e (IPO), art. 5.1 lid 2 sub e (IPO), Hugo de Jonge (Minister VRO), art. 5.1 lid 2 sub e (NBNL) art. 5.1 lid 2 sub e (NP RES), Mark Harbers (Minister I&W), Christianne van der Wal (Minister N&S).
Secretaris	art. 5.1 lid 2 sub e (EZK) / art. 5.1 lid 2 sub e (EZK)
Vergaderdatum en -tijd	31 mei 2023, 11.00-12.00 uur.
Vergaderlocatie	Digitaal

1. Opening en mededelingen (11.00-11.15 uur)

buiten reikwijdte

buiten reikwijdte

2. Normering voorkeursvolgorde zon (11.15-11.25)

Gevraagd besluit:

- *Instemmen met de vraag of het Rijk een Rijksinstructieregel in het Bkl moet uit te werken om meer sturing te geven aan de voorkeursvolgorde zon (zie bijlage Oplegmemo en bijlage Outline instructieregel).*

Bespreekpunt:

- *Indien ingestemd wordt met een Rijksinstructieregel, is bijgevoegde outline dan een goede richting om gezamenlijk verder uit te werken en op uitvoering te toetsen? (zie bijlage Oplegmemo en bijlage Outline instructieregel)*

Verslag

- Minister VRO: Geeft een toelichting en benoemt dat, ondanks al het overleg, de overheden het nog niet met elkaar eens zijn. Hij benoemt dat we toch moeten kijken hoe we nader tot elkaar kunnen komen m.b.t. de normering van zon. Allereerst zitten we in de fase dat wijzelf als overheden veel zon willen. Tegelijkertijd zitten we ook in de fase waarin veel boeren op zoek zijn naar een nieuw verdienmodel. De uitrol van zonenergie kan daarbij een mogelijkheid voor hen zijn, zowel zon op landbouwgrond als zon op natuurgrond hebben niet de eerste voorkeur vanuit het Rijk, zeker als er nog veel daken onbenut blijven. Per provincie wordt echter verschillend omgegaan met vergunningen voor zonenergie. Daarbij benoemt hij de vele kansen rondom zon op dak. Hij benoemt dat de overheden elkaar moeten aansporen om niet de makkelijk weg te kiezen maar om ons echt in te zetten om de uitrol van zonenergie te versnellen.
- art. 5.1 lid 2 sub e (IPO): Onderschrijft het belang van meer zonenergie maar is tegen een Rijksinstructieregel om de uitrol te versnellen. Zo'n Rijksinstructieregel lost namelijk volgens hem het probleem niet op. Er zijn weliswaar verschillen tussen provincies maar dat is soms ook met een reden. Rijk en medeoverheden zijn het wel eens over een sterkere uitrol van zon op dak. Bij dit alles speelt een principieel bezwaar. De Minister van VRO heeft de Omgevingswet ingediend en wil met de voorgestelde Rijksinstructieregel de eerste zijn die tegen de Omgevingswet ingaat. De Omgevingswet is er echter voor bedoeld om lokale afwegingen te maken. Een Rijksinstructieregel is slechts mogelijk waar het niet goed geregeld is. Daarom zet het IPO zijn vraagtekens bij de juridische houdbaarheid van de Rijksinstructieregel. Daarbij zou zo'n Rijksinstructieregel niet bijdragen aan de haalbaarheid van het 35 TWh RES-doel. Daarvoor is het namelijk nodig dat integraal wordt gekeken. Bij gebieden waar mogelijkheden bestaan, moet aan de hand van de zonnelader een keuze worden gemaakt. De oplossing is mijns inziens erg simpel: we zijn het eens over het doel maar niet over het middel. Hij doet een oproep aan de Minister van VRO om een andere oplossing te zoeken. Ook wordt vanuit IPO het aanbod gedaan om het gesprek aan te gaan met provincies waarvan het Rijk denkt dat hun regels aangescherpt moeten worden m.b.t. de normering van zonenergie.
- art. 5.1 lid 2 sub e (VNG): Ondersteunt de boodschap van art. 5.1 lid 2 sub e. Hij roept de Minister van VRO op om het de medeoverheden niet ingewikkelder te maken dan nodig is. Daarbij benoemt hij dat regelingen om de uitrol van zon op dak te faciliteren welkom zijn.
- Minister VRO: Benoemt dat de Omgevingswet niet is gemaakt om te zeggen dat regels alleen maar decentraal gesteld mogen worden. Subsidiariteit betekent niet dat regels alleen op lokaal niveau gesteld moeten worden maar dat het op het juiste niveau moet gebeuren. Hij benoemt dat Rijk en medeoverheden het in feite eens zijn over de voorkeursvolgorde: eerst zonenergie op dak en pas op landbouwgrond als andere opties niet kunnen. Hij benoemt dat het mogelijk zou moeten zijn om een regeling vorm te geven waarbij Rijk en medeoverheden wel een afweging kunnen maken per situatie en waarbij ook recht wordt gedaan aan alle omringende belangen, waarin lokaal maatwerk mogelijk blijft.
- Minister N&S: Benadrukt het belang van een integrale en slimme oplossing. Ze roept op om niet per vierkante meter te kijken maar om als Rijk regie te voeren zodat we dit efficiënt en integraal kunnen aanpakken.

- Minister K&E: Sluit de bespreking van dit agendapunt af. Hij benoemt dat Rijk en medeoverheden het over de inhoud van de normering eens zijn maar nog doorgepraat moet worden over de manier waarop die normering vorm moet krijgen. Hij suggereert dat partijen in kleiner comité door kunnen praten over de normering van zon.

buiten reikwijdte

Aan: de deelnemers van het bestuurlijk vervolgggesprek normering voorkeursvolgorde zon
Van: art. 5.1 lid 2 sub e

Beste mensen,

Bijgevoegd treffen jullie het document dat de weerslag geeft van het gesprek zoals dat afgelopen vrijdag is gevoerd door vertegenwoordigers van Rijk, provincies, gemeenten, waterschappen, netbeheerders en NPRES.

Het gesprek van afgelopen vrijdag heeft duidelijk gemaakt dat:

1. over veel van de huidige projecten van zon op land is besloten in een periode dat er nog geen uitgekristalliseerde ruimtelijke beleidsregels van toepassing waren. De markt was leidend, hetgeen tot soms – met de kennis van nu – tot ongewenste uitkomsten heeft geleid.
2. dat is nu anders, omdat in alle provinciale verordeningen de voorkeursvolgorde zon op land juridisch bindend is vastgelegd. In enkele provincies treedt deze provinciale verordening in werking, zodra de omgevingswet in werking is getreden, dus per 1-1-2024.
3. het goede gesprek geholpen heeft om na te gaan hoe de situatie in elkaar zit en begrip te krijgen voor elkaars behoeftes en dilemma's.

Zoals gezegd is de bijgesloten tekst de weergave van het gesprek van afgelopen vrijdag. In de afgelopen week is duidelijk geworden dat over enkele zaken het gesprek nog even gevoerd moet worden. Dat zijn de volgende:

- a. bij de tenzij-bepalingen onder 4 zouden decentrale overheden ook genoemd willen zien dat daar bevordering van biodiversiteit en natuurversterking als een voorbeeld van multifunctioneel landgebruik wordt beschouwd. Dit element is afgelopen vrijdag niet zo scherp verwoord: daarom zou ik hem aankomende vrijdag expliciet aan de orde willen stellen.
- b. Decentrale overheden wijzen op het aanbod in de RES 1.0 en menen dat de te maken afspraken niet de realisatie van de ambitie in RES 1.0 in de weg mag staan.
- c. Welke concrete plannen bestaan er ter stimulering van het gebruik van de tredes 1, 2 en 3? Als die echt effect sorteren zal de behoefte om trede 4 te benutten aanzienlijk kleiner worden.